

„Iecietības programma” ietverta Ministru kabineta 2008. gada 29. septembra noteikumos Nr.796 „Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11. panta pirmajā daļā un 13. pantā paredzētajiem pārkāpumiem”, tā dod iespēju tirgus dalībniekiem, kas iesaistīti aizliegtajās darbībās (horizontālās karteļa vienošanās), pirmajiem iesniegt pierādījumus konkurences aizsardzības institūcijā un tikt pilnībā atbrīvotiem no ievērojamā naudas soda. Atbrīvojumu no naudas soda saņem tikai pirmais informācijas sniedzējs.

Citu valstu prakse liecina, ka “Iecietības programma” var kalpot arī kā papildu stimuls tirgus dalībniekam neiesaistīties konkurences tiesību pārkāpumos, jo pastāv risks, ka konkurents var sniegt informāciju un pierādījumus par nelikumīgajām darbībām pirmais. Ja tirgus dalībnieks, kas iesaistīts aizliegtās darbībās, nevar pretendēt uz pilnīgu atbrīvojumu naudas soda, viņam pie noteiktiem nosacījumiem ir iespējams saņemt būtisku naudas soda samazinājumu.

Fragments no Ministru kabineta 2008. gada 29. septembra noteikumiem Nr.796 „[Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā paredzētajiem pārkāpumiem](#)”

Horizontālās karteļa vienošanās dalībnieka atbrīvošana no naudas soda vai naudas soda samazināšana

1. Horizontālās karteļa vienošanās dalībniekam (turpmāk – karteļa dalībnieks) ir tiesības vērsties padomē ar rakstisku pieteikumu par:
 - pirmā kārtas numura piešķiršanu atbrīvojumam no naudas soda;
 - atbrīvojumu no naudas soda;
 - naudas soda samazinājumu.
2. Karteļa dalībnieks šo noteikumu 27.punktā minētos pieteikumus iesniedz personīgi padomē padomes priekšsēdētājam vai tā pilnvarotajai personai.
3. Padome līdz lēmuma pieņemšanai par pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu (turpmāk – lēmums) piešķir ierobežotas pieejamības informācijas statusu datiem, kas identificē karteļa dalībnieku, kas padomei iesniedzis pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda vai pieteikumu par naudas soda samazinājumu.
4. Pieteikumā par pirmā kārtas numura piešķiršanu atbrīvojumam no naudas soda norāda informāciju par karteļa dalībniekiem, karteļa mērķi, raksturu un darbības ilgumu, konkrētās preces tirgiem un ģeogrāfisko teritoriju, ciktāl tā pieteikuma iesniedzējam ir zināma pieteikuma iesniegšanas brīdī.
5. Karteļa dalībnieku atbrīvo no naudas soda, ja ir ievēroti šādi nosacījumi:
 - karteļa dalībnieks pēc savas iniciatīvas pirmais iesniedzis padomei pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda. Pieteikumā ietverta šāda informācija, ciktāl tā pieteikuma iesniedzējam ir zināma pieteikuma iesniegšanas brīdī:
 - pieteikuma iesniedzēja un pārējo karteļa dalībnieku nosaukumi un juridiskās adrese;

- karteļa apraksts: mērķis, darbības principi, konkrētās preces tirgi, tirgus apjomi, darbības ilgums un ģeogrāfiskā teritorija;
 - pieteikuma iesniedzēja rīcībā esošie vai tam pieejamie pierādījumi un citas ar karteli saistītas ziņas par faktiem un apstākļiem, kas ir pietiekami, lai ierosinātu lietu par horizontālās karteļa vienošanās aizlieguma pārkāpumu;
 - pieteikuma saņemšanas brīdī padomes rīcībā nav pietiekami pierādījumi, uz kuriem pamatojoties varētu ierosināt lietu vai konstatēt horizontālās karteļa vienošanās aizlieguma pārkāpumu;
 - pieteikuma iesniedzējs:
 - pirms pieteikuma iesniegšanas nav iznīcinājis, viltojis vai noslēpis ar karteli saistītus pierādījumus;
 - nav bijis karteļa ierosinātājs un nav veicis darbības, lai piespiestu citus tirgus dalībniekus piedalīties kartelī vai turpināt dalību tajā;
 - pēc pieteikuma iesniegšanas nekavējoties ir izbeidzis dalību kartelī, ja padome nav noteikusi citādi;
 - pēc savas iniciatīvas vai padomes pieprasījuma nekavējoties ir sniedzis visus tā rīcībā esošos vai tam pieejamos pierādījumus un citas ziņas par faktiem un apstākļiem, kas ir saistīti ar karteli, ir patiesi, aktīvi un nepārtraukti sadarbojies ar padomi, sākot no pieteikuma iesniegšanas brīža līdz lēmuma pieņemšanai;
 - nav izpaudis pārējiem karteļa dalībniekiem vai citām personām faktu par pieteikuma iesniegšanu un sadarbību ar padomi sakarā ar horizontālās karteļa vienošanās aizlieguma pārkāpuma izmeklēšanu.
6. Pieteikumam par atbrīvojumu no naudas soda pievieno rakstisku apliecinājumu par to, ka karteļa dalībnieks:
- pieteikumu iesniedzis pēc savas iniciatīvas;
 - ir sniedzis par karteli visu informāciju un pierādījumus, kas ir tā rīcībā vai ir tam pieejami pieteikuma iesniegšanas brīdī;
 - pirms pieteikuma iesniegšanas nav iznīcinājis, viltojis vai noslēpis ar karteli saistītus pierādījumus;
 - nav bijis karteļa ierosinātājs un nav veicis darbības, lai piespiestu citus tirgus dalībniekus piedalīties kartelī vai turpināt dalību tajā;
 - nav izpaudis pārējiem karteļa dalībniekiem vai citām personām informāciju par sadarbību ar padomi;
 - apņemas nekavējoties iesniegt padomē visu tā rīcībā esošo vai pieejamo informāciju un pierādījumus par karteli;
 - apņemas patiesi, pilnībā, nepārtraukti un aktīvi sadarboties ar padomi, sākot no pieteikuma iesniegšanas dienas līdz padomes lēmuma pieņemšanai.

7. Karteļa dalībnieks, kurš nevar pretendēt uz atbrīvojumu no naudas soda, var iesniegt pieteikumu par naudas soda samazinājumu. Naudas sodu samazina, ja pieteikuma iesniedzējs atbilst šo noteikumu 31.3.1., 31.3.3., 31.3.4. un 31.3.5.apakšpunktā noteiktajām prasībām un pieteikumam par naudas soda samazinājumu pievienotais rakstiskais apliecinājums atbilst šo noteikumu 34.punkta prasībām šādā apmērā:
 - karteļa dalībniekam, kurš pirmais iesniedzis pieteikumu par naudas soda samazinājumu, – 30 līdz 50 procentu apmērā;
 - pārējiem karteļa dalībniekiem, kuri iesnieguši pieteikumu par naudas soda samazinājumu, – 20 līdz 30 procentu apmērā.
8. Pieteikumam par naudas soda samazinājumu pievieno karteļa dalībnieka rakstisku apliecinājumu, kurā ietverta šo noteikumu 32.punktā (izņemot 32.4.apakš punktu) minētā informācija.
9. Padome pēc pieteikumu saņemšanas piecu darbdienu laikā rakstiski paziņo pieteikuma iesniedzējam par pieteikuma pieņemšanu vai atteikumu to pieņemt. Paziņojumā par atteikumu pieņemt pieteikumu norāda atteikuma iemeslus.
10. Šo noteikumu 35.punktā minētajā paziņojumā norāda pieteikuma saņemšanas datumu un laiku. Paziņojumā par kārtas numura piešķiršanu pieteikumu iesniedzēju rindā atbrīvojumam no naudas soda papildus norāda datumu un laiku, līdz kuram pieteicējs atbilstoši šo noteikumu 31.1.apakšpunktā un 32.punktā noteiktajām prasībām iesniedz rakstisku pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda.
11. Ja padome ir pieņēmusi karteļa dalībnieka pieteikumu par pirmā kārtas numura piešķiršanu atbrīvojumam no naudas soda un pieteikums par atbrīvojumu no naudas soda ir iesniegts padomes noteiktajā termiņā, uzskata, ka pieteikums iesniegts un pieņemts izskatīšanai tajā dienā, kad iesniegts pieteikums par pirmā kārtas numura piešķiršanu atbrīvojumam no naudas soda.
12. Padome pieteikumu nepieņem, ja pieteikums neatbilst šo noteikumu prasībām. Pieteikuma nepieņemšana nav šķērslis tā atkārtotai iesniegšanai padomē pēc trūkumu novēršanas.
13. Karteļa dalībnieks, kas ir iesniedzis vai plāno iesniegt Eiropas Komisijā pieteikumu atbrīvojumam no naudas soda par iespējamu Eiropas Savienības konkurences tiesību pārkāpumu, iesniedz padomei pieteikuma kopsavilkumu par atbrīvojumu no naudas soda (turpmāk – pieteikuma kopsavilkums). Pieteikuma kopsavilkumā ietver šo noteikumu 31.1.1. un 31.1.2.apakšpunktā minēto informāciju, kā arī informāciju par tām Eiropas Savienības dalībvalstīm, kurās atrodas pierādījumi par karteli, un informāciju par citiem pieteikumiem, kas jau iesniegti vai kurus vēl plānots iesniegt, tai skaitā pieteikuma kopsavilkumiem par atbrīvojumu no naudas soda.
14. Padome pēc pieteikuma kopsavilkuma saņemšanas ne vēlāk kā piecu darbdienu laikā rakstiski paziņo pieteikuma kopsavilkuma iesniedzējam par pieteikuma kopsavilkuma pieņemšanu vai atteikumu to pieņemt. Paziņojumā par atteikumu pieņemt pieteikuma kopsavilkumu norāda atteikuma iemeslus.
15. Šo noteikumu 40.punktā minētajā paziņojumā norāda pieteikuma kopsavilkuma saņemšanas datumu, laiku un to, vai pieteikuma kopsavilkuma iesniedzējs pirmais iesniedzis pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda.

16. Padome no pieteikuma kopsavilkuma iesniedzēja var pieprasīt papildus informāciju, norādot datumu un laiku, līdz kuram to iesniedz.
17. Ja padome, pamatojoties uz pieteikuma kopsavilkumā esošo informāciju, pieņem lēmumu par lietas ierosināšanu par iespējamu Eiropas Savienības konkurences tiesību pārkāpumu, padome paziņo datumu un laiku, līdz kuram pieteikuma kopsavilkuma iesniedzējs atbilstoši šo noteikumu 31.1.apakšpunktā un 32.punktā noteiktajām prasībām iesniedz rakstisku pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda.
18. Ja padome ir pieņēmusi karteļa dalībnieka pieteikuma kopsavilkumu un pieteikums par atbrīvojumu no naudas soda ir iesniegts padomes noteiktajā termiņā, uzskata, ka pieteikums iesniegts un pieņemts izskatīšanai pieteikuma kopsavilkuma iesniegšanas dienā.
19. Padome karteļa dalībnieka pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda vai naudas soda samazinājumu apstiprina vai noraida ar to pašu lēmumu, ar kuru konstatē Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā vai 13.pantā minēto pārkāpumu, uzliek tiesisku pienākumu un naudas sodu.
20. Padomes lēmumā par horizontālās karteļa vienošanās aizlieguma pārkāpuma nekonstatēšanu un lietas izbeigšanu neiekļauj ziņas par to tirgus dalībnieku identitāti, kas sadarbojas ar padomi.